

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Klas 4 Basisberoepsgerichte leerweg Economie en Ondernemen

2017-2018

VOORWOORD

Beste examenkandidaten,

In het document dat je nu in handen hebt, is onder andere het programma van toetsing en afsluiting opgenomen. Kortweg noemen we dit het PTA. Hierin staat alles over de schoolexamens en het eindexamen in de derde en de vierde klas: wat je moet maken, leren en doen.

De schoolexamens beginnen dus al in klas 3 en gaan door in klas 4. Daarna volgt dan het eindexamen. Alle cijfers die je in klas 3 en klas 4 behaalt, bepalen of je het diploma krijgt aan het eind van klas 4.

Wat je moet leren voor de schoolexamens bij de diverse vakken kun je lezen in dit boekje.

Let op dat je bij het juiste vak kijkt. Er staan ook vakken in die van een andere afdeling zijn.

Je mentor zal met je bespreken welke vakken jij nodig hebt. Je kunt dat trouwens zelf ook zien op je eigen lesrooster.

Aan het begin van dit boekje staat informatie over de afkortingen en begrippen die in dit boekje voorkomen.

Er staat ook een samenvatting in van de belangrijkste gegevens uit het examenreglement.

Het is belangrijk dat je alles eens rustig doorleest. Als je vragen hebt, of je ouders, dan kan je altijd om uitleg vragen aan de secretaris van het eindexamen.

Directie en docenten van het Vakcollege Rijnmond wensen je veel succes!

N.B. Dit boekje geldt voor het schooljaar 2017-2018

BEGRIPPENLIJST

SCHOOLEXAMEN

Het schoolexamen begint in klas 3. Meteen vanaf de eerste dag werk je dus voor je examen!

Het 3^e leerjaar is verdeeld in 3 perioden. In elke periode worden je kennis en je vaardigheden beoordeeld. Dit kan gebeuren bijvoorbeeld door middel van een repetitie, door een praktijkopdracht uit te voeren of door een presentatie te houden. Je krijgt in deze weken een aantal cijfers; het gemiddelde is het periodecijfer. Dit telt voor 50% mee voor het ED-cijfer (examendossiercijfer).

Aan het eind van een periode zijn er een paar dagen waarop geen lessen worden gegeven, maar waarop alleen schoolexamens worden afgenomen. Deze schoolexamens worden door je eigen docenten gemaakt. De cijfers die je voor deze schoolexamens krijgt, tellen ook mee voor 50%.

Het ED-cijfer komt als volgt tot stand:
$$\frac{\text{gemiddelde van de periodecijfers} + \text{SE-cijfer}}{2}$$

Aan het eind van elke periode krijg je een rapport met de gemiddelde cijfers per vak, een herkansingsformulier en een uitnodiging voor de tafeltjesavond (na periode 1 en 2).

Het vierde leerjaar is verdeeld in 2 perioden: 4 en 5. Deze perioden worden op dezelfde manier als in klas 3 afgesloten.

CENTRAAL EXAMEN (CE)

Dit examen is landelijk en vindt plaats aan het eind van de 4^e klas.

CENTRAAL SCHRIFTELIJK EN PRAKTISCH EXAMEN (CSPE)

Aan het eind van de 4^e klas doe je voor het beroepsgerichte programma een examen waarin zowel theoretische als praktische opdrachten verwerkt zijn.

De praktijk en de theorie zijn dus geïntegreerd in het eindexamen.

De eindscore wordt pas toegekend als alle onderdelen door de kandidaat zijn gedaan. Mocht een onderdeel gemist zijn, bijvoorbeeld door ziekte of een andere geldige reden, dan moet dit onderdeel worden ingehaald. Bij ongeoorloofde absentie moeten de gemiste onderdelen tijdens de herkansing worden gedaan.

CIJFERS

Alle beoordelingen worden uitgedrukt in een cijfer met één cijfer achter de komma. Pas op de eindlijst die na afloop van het eindexamen wordt gemaakt, worden de cijfers op hele getallen afgerond.

Bij een aantal vakken wordt het cijfer 'vertaald' in een letter. Dit gebeurt bij kunstvakken 1 en lichamelijke oefening.

Let op: de beoordeling moet voldoende of goed zijn.

De omzetting gebeurt als volgt:

5,4 en lager is onvoldoende

5,5 tot en met 7,4 is voldoende

7,5 en hoger is goed.

DIGITAAL EINDEXAMEN

De examenvakken, behalve het beroepsgerichte programma en de vakken maatschappijleer, kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding, worden afgesloten met een digitaal eindexamen.

DYSLEXIE EN EXAMENS

Met de leerlingen die over een dyslexieverklaring beschikken worden afspraken gemaakt over extra faciliteiten waar zij gebruik van maken.

HERKANSINGEN

Na een schoolexamenperiode heb je recht op één herkansing voor een vak dat in het schoolexamen getoetst is. Je moet vóór een vastgesteld tijdstip aan de secretaris van het eindexamen schriftelijk meedelen of je wilt herkansen. Het rooster waarop staat wanneer en in welk lokaal de herkansing plaatsvindt, wordt tijdig opgehangen bij de conciërge en op het bord bij kamer D18. Je mag dan het SE-cijfer proberen te verbeteren. Als dat niet lukt, blijft het hoogste cijfer gewoon staan.

Herkansen is niet verplicht, maar als je je aanmeldt voor een herkansing, ben je wel verplicht de herkansing te maken. Doe je dat zonder een geldige reden niet, dan vervalt in de eerstvolgende periode het recht om aan de herkansing deel te nemen.

Deelnemen aan een herkansing zonder je daar goed op voor te bereiden, heeft weinig zin. Tijd vrij maken voor het leren voor een herkansing is noodzakelijk. Extra uitleg vragen aan je docent kan noodzakelijk zijn. Een docent kan de leerling verplichten om voorafgaand aan een herkansing extra les te volgen.

De centrale examens kennen ook herkansingen. Elke kandidaat heeft het recht om 1 vak te herkansen. Let op: dit geldt ook voor kandidaten die al geslaagd zijn, dit in verband met een betere doorstroommogelijkheid naar het MBO.

Ook voor het CSPE bestaat een herkansing. Kandidaten die op hun eindlijst lager dan een 6 hebben voor het beroepsgerichte programma, moeten één of meer onderdelen van het CSPE opnieuw doen. Daartoe dienen zij zich te melden bij de secretaris van de examencommissie.

SOORTEN TOETSEN

We kennen de volgende soorten toetsen:

1. schriftelijke toetsen (S)
2. mondelinge toetsen (M)
3. praktische opdrachten (PO)
4. handelingsopdrachten (HO)
5. digitale toetsen (D)

Schriftelijke toetsen (S)

Een aantal schriftelijke vragen moet op papier beantwoord worden.

Mondelinge toetsen (M)

In een gesprek kan je docent je vragen stellen bijvoorbeeld over leerstof of over een boek dat je gelezen hebt. Let op: mondelinge toetsen kunnen meestal niet herkanst worden. Zie daarvoor het PTA van het bewuste vak.

Praktische opdrachten (PO)

Hieronder vallen bijvoorbeeld het maken van een werkstuk, het houden van een interview en een computeropdracht uitvoeren. Niet alleen het eindresultaat wordt beoordeeld, je docent beoordeelt ook hoe je gewerkt hebt. Het cijfer dat je krijgt telt mee. PO's kunnen bij elk vak voorkomen.

Grote praktische opdrachten

Je moet minstens 2 PO's van minimaal 10 uur maken. De grote PO's komen onder andere voor bij het beroepsgerichte programma.

Handelingsopdrachten (HO)

Het gaat er bij een HO om dat je een bepaalde ervaring opdoet. In de 4^e klas wordt de stage en het stageverslag als HO meegeteld.

Digitale toetsen (D)

Zorg ervoor dat je altijd voldoende printtegoed hebt, zodat je de opdrachten die je op de computer maakt kunt printen en inleveren bij je docent.

STUDIEWIJZER

Per vak krijg je van je docent een studiewijzer. Hierin kan je vinden wanneer getoetst wordt en op welke data werkstukken ingeleverd moeten worden.

EXAMENDOSSIER

Je bent vanaf de eerste dag in de 3^e klas aan het werk voor je examen. Je resultaten worden nauwkeurig geregistreerd. Daarom wordt van elke leerling een examendossier bijgehouden. Hierin worden je resultaten bewaard, onder andere de cijfers die je hebt behaald. Verder wordt de beoordeling van de handelingsopdracht hierin opgeslagen.

DE VAKKEN VAN HET EXAMEN

verplicht voor alle sectoren	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands • Engels • maatschappijleer • lichamelijke opvoeding • kunstvakken 1 		
sector	Economie	Techniek	Zorg & welzijn
sectordeel	<ul style="list-style-type: none"> • economie • wiskunde 	<ul style="list-style-type: none"> • wiskunde • nask 1 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie • geschiedenis of wiskunde
afdelingsprogramma	<ul style="list-style-type: none"> • beroepsgericht programma 	<ul style="list-style-type: none"> • beroepsgericht programma 	<ul style="list-style-type: none"> • beroepsgericht programma

EXAMENREGLEMENT

Het Andreas College heeft een uitgebreid examenreglement. Hierin staan alle officiële regels over het schoolexamen en het centraal examen. Dit reglement ligt ter inzage bij de directie. Een aantal belangrijke punten wordt hieronder vermeld.

Ziekte en andere bijzondere omstandigheden

Als je ziek bent of om een andere reden niet aanwezig kunt zijn als een toets wordt gegeven, dan moeten je ouders/verzorgers dit van tevoren telefonisch melden aan de school. Bij een schoolexamen moet er bovendien binnen 48 uur ook een schriftelijke bevestiging hiervan op school aanwezig zijn.

Meteen als je weer op school komt, maak je met de betreffende docent een afspraak om de gemiste toets in te halen. Dat inhalen moet verplicht binnen 14 dagen na de afname van de toets gebeuren.

Inhalen

Indien je door een geldige reden een toets of examen mist, mag je de toets of het examen inhalen. Dit moet binnen twee weken gebeuren en je moet zelf met je docent een afspraak maken om het gemiste werk in te halen.

Inleveren werkstukken

Indien je je zonder geldige reden niet houdt aan afspraken met betrekking tot het op tijd inleveren van werkstukken, boekverslagen e.d. kan het cijfer 1 worden toegekend of een andere maatregel genomen worden. Over dit laatste beslist de locatiedirecteur. Als je ziek bent op de uiterste inleverdatum van het werkstuk, moet je dit op de eerstvolgende dag dat je weer op school komt inleveren, ook als je die dag geen les in dat vak hebt.

Uiteraard moet het werkstuk door jou zelf zijn gemaakt. Een werkstuk inleveren dat door iemand anders gemaakt is of dat je al voor een vorige opdracht hebt ingeleverd, is niet toegestaan.

Onregelmatigheden

Hiermee wordt bedoeld dat je je niet houdt aan de regels die gelden tijdens het afnemen van een toets. Voorbeelden hiervan zijn: afkijken, praten en een niet goedgekeurde rekenmachine gebruiken.

Er kunnen door de directeur maatregelen worden genomen, zoals:

- je krijgt het cijfer 1 voor de toets of het examen
- je mag verder niet meer meedoen met een of meer toetsen of (school)examens
- een al gemaakte toets of een deel ervan wordt ongeldig verklaard
- je moet een examen opnieuw afleggen

Let op: deze maatregelen kunnen ook genomen worden bij het te laat inleveren van werkstukken en dergelijke.

SLAAG / ZAKREGELING

1. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd is geslaagd indien:

a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5,5 is;

b. 1. hij voor de rekentoets als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
of voor

2. de rekentoets als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald; en

c. 1. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald of

2. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger

3. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en zijn overige examenvakken een 6 of hoger, waarvan ten minste één eindcijfer 7 of hoger

d. indien bovendien voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie "goed" of "voldoende" heeft behaald.

e. hij de rekentoets heeft afgelegd.

f. ten slotte moet de leerling een lob-dossier hebben samengesteld.

2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel c, wordt het eindcijfer van het afdelingsvak of het intrasectorale programma in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg meegerekend als twee eindcijfers.

3. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject geslaagd indien hij voor het beroepsgerichte programma ten minste het eindcijfer 6 en voor de rekentoets en voor het vak Nederlandse taal ten minste het eindcijfer 5 en het eindcijfer 6 heeft behaald.

Cum laude

Vmbo bb/kb

Voor vmbo bb/kb moet het gemiddelde minimaal 8,0 zijn, berekend op basis van de eindcijfers voor de twee algemene vakken in het sectorprofieldeel en twee keer het cijfer voor het beroepsgerichte vak. Voor de andere vakken die meetellen moet minimaal het eindcijfer 6 zijn gehaald. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.

Rekentoets

Voor vmbo bb/kb geldt dat de rekentoets op geen enkele wijze meetelt voor cum laude zolang het cijfer voor de rekentoets geen rol speelt bij de uitslagbepaling.

VOORLOPIGE DATA SCHOOLEXAMENS

schoolexamen 4:

- Maandag 13 tot en met vrijdag 17 november SE4
- Maandag 4 december uitreiken resultaten SE 4
- Uiterlijk donderdag 7 december voor 12.00 uur mailen aanvraagformulier herkansing, de aanmelding voor de spreekavond inleveren
- Dinsdag 19 december spreekavond
- Maandag 11 december het 7de en 8ste uur herkansingen

schoolexamen 5:

- Maandag 12 maart tot en met vrijdag 23 maart SE5
- Dinsdag 3 april uitreiken resultaten SE 5
- uiterlijk donderdag 5 april voor 12.00 uur mailen aanvraagformulier herkansing
- Donderdag 12 april het 7de en 8ste uur herkansingen

centraal examen:

- Dinsdag 3 april tot en met vrijdag 18 mei:
basisberoepsgerichte leerweg: CSPE
kaderberoepsgerichte leerweg: CSPE
- Dinsdag 15 mei tot en met vrijdag 25 mei:
basis- en kaderberoepsgerichte leerweg: centraal digitaal eindexamen
- Woensdag 6 juni uitslag CSPE
- 7, 8, 11, 12 juni herkansingen CSPE
- Woensdag 13 juni uitslag van het CE, ophalen voorlopige cijferlijst
- Donderdag 14 juni inleveren voorlopige cijferlijst
- 14 t/m 19 juni extra bijles CE

- dinsdag 19 en woensdag 20 juni herexamens CE
- donderdag 21 of vrijdag 22 juni uitslag van de herexamens
- donderdag 28 juni diplomering

Rekentoets

Alle examenkandidaten zullen dit jaar in de volgende periodes de rekentoets 2F maken:

Eerste afnameperiode

Donderdag 11 januari het 7de en 8ste uur

Inhaalmoment; dinsdag 16 januari het 7de en 8ste uur

Tweede afnameperiode

Donderdag 8 maart

Inhaalmoment; donderdag 15 maart

Als het cijfer lager dan 5 is, is er een herkansingsmogelijkheid, deze vindt plaats in leerjaar 4. Met ingang van 2014 staat het cijfer dat door de leerlingen behaald is voor de rekentoets op de cijferlijst. Bij het diploma wordt het cijfer op een bijlage vermeld maar telt niet mee voor de slaag/zak regeling.

BEREKENING VAN DE EINDCIJFERS

berekening van de eindcijfers in de BASIS- en KADERBEROEPSGERICHTE leerweg			
	schoolexamen	digitaal eindexamen	centraal schriftelijk en praktisch examen
algemene vakken	1/2	1/2	--
maatschappijleer	1	--	--
beroepsgericht programma	1/2	--	1/2

BIJZONDERHEDEN MET BETREKKING TOT EEN AANTAL VAKKEN

lichamelijke opvoeding (lo)

Voor dit vak is er alleen een schoolexamen. Je moet minstens als beoordeling "voldoende" krijgen. Mocht je niet aan de lessen kunnen deelnemen door ziekte of een handicap, dan krijg je van de docent een vervangende opdracht. Je moet dan een werkstuk maken over een onderwerp dat met sport te maken heeft. Ook dit werkstuk moet als "voldoende" worden beoordeeld. **Met een onvoldoende voor het vak lo is het behalen van een diploma bij voorbaat uitgesloten.** De afsluiting van dit vak vindt plaats na periode 4 in klas 4.

kunsvakken 1(kv 1)

Bij dit vak moeten 6 opdrachten worden gedaan, waaraan de volgende eisen gesteld worden: er moet onderzoek worden gedaan, er moet zelfstandig worden gewerkt en er moet een digitale verwerking plaatsvinden. In klas 2 wordt hiermee begonnen bij het vak kunst en cultuur. De beoordeling moet minstens "voldoende" zijn. Als dit aan het eind van klas 3 niet het geval is, moeten 1 of meer onderdelen herkanst worden. **Met een onvoldoende voor het vak Kv1 het behalen van het diploma bij voorbaat uitgesloten is.** De afsluiting van dit vak vindt plaats aan het eind van klas 3.

maatschappijleer (ma)

Voor dit vak wordt alleen een schoolexamen afgenomen. Er is dus geen CE voor dit vak. Het eindcijfer telt wel volwaardig mee in de slaag/zakregeling. Als aan het eind van klas 3 blijkt dat het gemiddelde cijfer voor dit vak lager is dan 6, zal een herkansing gedaan moeten worden.

handelingsopdracht (ho)

De stage wordt op onze school gezien als een handelingsopdracht (ho).

De invulling van de stage vindt plaats binnen het beroepsgerichte programma. In het 4^e leerjaar wordt gewerkt met een lintstage of een tweeweekse stage binnen een bedrijf of een instelling. Je krijgt een beoordeling voor de stage zelf en voor het stagewerkboek dat je moet maken. De beoordeling moet minstens "voldoende" zijn. Is dit niet gelukt, dan volgt een herkansing.

REGELS OMTRENT DE GANG VAN ZAKEN TIJDENS EXAMENS

01. de opgaven voor de examens blijven geheim tot het moment van afname
02. de kandidaten ontvangen twee weken voor aanvang van een examen een rooster
03. examenkandidaten zijn 10 minuten voor het begin van het examen aanwezig
04. in de examenzalen zijn mobiele telefoons, i-pods, i-pads en vergelijkbare apparatuur niet toegestaan, ook jassen en petten mogen niet worden meegenomen de examenruimte in; tassen dienen bij de ingang van de zaal geplaatst te worden, etuis en flesjes water moeten naast de tafel op de grond liggen
05. een kandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten
06. van elk examen wordt een proces-verbaal opgemaakt
07. als hulpmiddelen (bijvoorbeeld woordenboeken) zijn toegestaan, wordt dit op het rooster vermeld
08. kandidaten moeten met een pen schrijven en mogen geen correctielak gebruiken
09. kandidaten mogen de examenzaal niet tussendoor verlaten, tenzij er sprake is van onwel worden, de kandidaat verlaat de zaal dan onder begeleiding van een van de toezichthouders
10. als een kandidaat na afloop van het examen de examenzaal verlaten heeft, mag hij niet meer terugkeren
11. kandidaten mogen geen papieren uit de examenzaal meenemen
12. tijdens examens mogen kandidaten geen contact met elkaar hebben, dit geldt ook bij het CSPE (praktijkexamen) als kandidaten met hetzelfde werk bezig zijn
13. bij de digitale examens van de algemene vakken zorgt de school voor rekenmachines, woordenboeken, pennen en kladpapier; de kandidaten zorgen zelf voor oortjes
14. kandidaten die met een geldige reden een digitaal eindexamen missen, halen dit examen zo spoedig mogelijk in

Periode	Stofomschrijving	Naam	Examineenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	Herkansing
4	Periodetoetsen					<i>ja/nee</i>
	Spelling/grammatica H1/2	spgr	K2, K3	S	1	nee
	Lezen H1	lees1	K6	S	1	nee
	Repetitie H2	repH2	K2, K3, K6, K7	S	1	nee
	Themaopdracht – Toekomstig beroep	thema	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8	S, D	5	nee
	Vrije opdracht – Argumenteren	vrop	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8	S, D	1	nee
	Toets functionele schrijfopdrachten	schr	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8	S, D	2	nee
	Schoolexamen					
	Begrijpend lezen	SE4	K6	S		
	Stageverslag inleveren. Regelen per afdeling wat de inlevertijd betreft. Verwerking in SE5.		K1, K2, K3, K6, K7, K8	S, D		
5	Periodetoetsen					
	Fictiedossier	ficti	K2, K6, K7	S, M, D	1	nee
	Repetitie H4	repH4	K2, K3, K6, K7	S	1	nee
	Lezen H3	lees3	K6	S	1	nee
	Spelling/grammatica H3/4	spgr	K2, K3	S	1	nee
	Presentatie	pres	K3	D, M	3	nee
	Vrije opdracht - Solliciteren	vrop	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8	S, D	2	nee
	Toets volledig examen	tekst	K3, K6, K7	S	3	nee
	Schoolexamen					

	Mondeling fictiedossier	SE5	K6, K8	M		<i>Volgens examen- reglement</i>
	Stageopdracht	SE5	K1, K2, K3, K6, K7, K8	S, D		
<i>CE</i>	Centraal examen					<i>Volgens examen- reglement</i>
	Leesvaardigheden in het vak Nederlands					
	Leesvaardigheid, schrijfvaardigheid, Kijk- en luistervaardigheid					

Sector/Afdeling: alle

* De Cevo kan bepalen dat het centraal examen geen betrekking heeft op K4 en/of K7

Noot: PTA 4 zal maximaal 6 cijfers bevatten voor becijfering.

PTA 5 zal maximaal 7 cijfers bevatten voor becijfering.

PTA 4, PTA 5 zonder SE

Periode	Stofomschrijving	Exameneenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	Herkansing
4	<i>Periodetoetsen</i>				<i>ja/nee</i>
	Eindtoets module 'Planning A Schooltrip'	K1 K2 K3 K7	S	2	Ja **
	Grammatica onderdeel*	K1 K2 K3 K4 K5 K7	S M	1	Nee
	Vocabulaire toets	K1 K2 K3 K4	S	1	Ja**
	2x overhoring uit module 'Listening 2'	K1 K2 K3 K4 K5 K7	S M D	1 (<i>per toets</i>)	Ja **
	Schoolexamen				
	Luistervaardigheidsoopdracht ***	K5	S D	1	Nee
	Leesvaardigheidsoopdracht	K4	S D	1	<i>Volgens examenreglement</i>
5	<i>Periodetoetsen</i>				
	Eindtoets module 'Yearbook'	K1 K2 K3 K7	S	2	Ja **
	Grammatica onderdeel*	K1 K2 K3 K4 K5 K7	S M	1	Nee
	Vocabulaire toets	K1 K2 K3 K4	S	1	Ja**
	2x overhoring uit de module 'Reading 2'	K1 K2 K3 K4 K5 K7	S M D	1 (<i>per toets</i>)	Ja **
	Praktische Opdracht****		P D	2	Nee
	Schoolexamen				

	Leesvaardigheidsoopdracht	K4	S	1	<i>Volgens examenreglement</i>
	Schrijfvaardigheidsoopdracht	K7			
	Spreekvaardigheidsoopdracht	K6	M	1	Nee
CE	Centraal examen				
	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	K3			
	Leesvaardigheid	K4			
	Luister- en kijkvaardigheid	K5			
	Schrijfvaardigheid	K7			

NB.

* Dit cijfer is een beoordeling van diverse grammaticale vaardigheden.

** Een leerling mag, in voorkomende gevallen na instemming van de docent een overhoring herkansen. Het hoogst behaalde cijfer wordt meegenomen in het gemiddelde. De leerling maakt voor het herkansen binnen twee weken een afspraak met de docent. Hierna vervalt het recht op herkansing van de toets.

*** Gezien de aard van de luistervaardigheidstoetsen is het niet mogelijk om tijdens de toets nog toegelaten te worden. Een leerling die te laat is meldt zich na het lesuur bij de docent. Die zal in samenspraak met de secretaris eindexamen, volgens examenreglement, bepalen of de betreffende toets alsnog gemaakt kan worden.

**** Deze Praktische Opdracht zal medio November aan de leerlingen worden uitgedeeld. De inlever datum zal medio Januari zijn.

Periode	Stofomschrijving	Exameneenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	Herkansing
4	Periodetoetsen				
	Hfdst 10, Politieke interesse van burgers	K1 K2	Boek Actua.ml VMBO BK Vaardigheidsoopdracht	1	nee
	Hfdst 11, Politieke partijen	K1 K2	Boek Actua.ml VMBO BK Vaardigheidsoopdracht	1	nee
	Hfdst 12, Rijk en arm	K1 K2	Boek Actua.ml VMBO BK Vaardigheidsoopdracht	1	nee
	Schoolexamen				
	Hfdst 10,11 en 12	K1 K2	Digitale toets		Volgens examenreglement
5	Periodetoetsen				
	Hfdst 13, Belangengroepen	K1 K2	Boek Actua.ml VMBO BK Vaardigheidsoopdracht	1	nee
	Hfdst 14, De overheid en rijk en arm	K1 K2	Boek Actua.ml VMBO BK Vaardigheidsoopdracht	1	nee
	Schoolexamen				
	Hfdst 13 en 14	K1 K2	Digitale toets		Volgens examenreglement

Schoolexamen:

Vak: Lichamelijke Opvoeding

Leerjaar: 4

Sector/Afdeling: Alle

Leerweg: KB/BB

Periode	Stofomschrijving	Exameneenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	Herkansing
1	Periode toetsen				
	A. Houding, inzet en aanwezigheid	eigen vaardigheid / zelfstandig werken / regelen K1 t/m 9	P	2	Nee

Indien een leerling voor een langere periode niet aan de lessen kan deelnemen (door bijv. een blessure) dan dient de afwezigheid in overleg met de docent gecompenseerd te worden.

Indien een onderdeel niet naar behoren wordt afgesloten of er is aan het einde van klas 3 de beoordeling onvoldoende ontvangen op de eindlijst, moet er een vervangende opdracht worden gemaakt. Dit gaat alles in overleg met de docent.

Voorbeeld:

Als onderdelen door afwezigheid of ziekte niet zijn uitgevoerd, moet de leerling een vervangend werkstuk maken. Maximaal één per periode.

Het werkstuk moet aan de volgende eisen voldoen:

- 2000 woorden (ongeveer 8 kantjes)
- eigen taalgebruik.
- met illustraties

Het onderwerp zal door de docent bepaald worden.

Indien een onderdeel niet naar behoren wordt afgesloten, kan eveneens met een werkstuk worden herkanst.

Als aan het eind van klas 3 blijkt dat de beoordeling voor dit vak niet voldoende is, dan zal een herkansing gedaan moeten worden.

Kerdoelen Lichamelijke Opvoeding

K1	Oriëntatie op leven en werken
K2	Basisvaardigheden
K3	Leervaardigheden in het vak L.O.
K4	Spel
K5	Turnen
K6	Bewegen op muziek
K7	Atletiek
K8	Zelfverdediging
K9	Actuele Activiteiten

Vaksectie LO: M. v.d. Akker, T. Parrel, R. v.d. Kraan, J. Mulde

LOB programma 4^e klas

Het LOB programma op de locatie Rijnmond staat in het teken van oriëntatie, voorlichting en aanmelding. Kort gezegd (en chronologisch):

- In oktober vindt de opleidingsmarkt plaats in de Hooglandse Kerk te Leiden. Alle ROC's uit de regio staan de bezoekers ter zijde met voorlichters, docenten en studenten om een zo reëel mogelijk beeld te schetsen van de mogelijkheden van de betreffende opleidingen. Onze schooldecaan zorgt voor de toegangkaartjes en de lesbrieven.
- In november zijn de Leidse voorlichtingsavonden. Op twee locaties zijn er, ook voor onze leerlingen, interessante voorlichtingen door een grote hoeveelheid opleidingsinstituten. Onze schooldecaan zorgt voor het rooster van de meest gewilde opleidingen.
- Ook in november beginnen de meeste ROC's met hun 'Open Dagen'. De mentoren stimuleren hun leerlingen om op tijd deze open dagen te bezoeken en ook om er voor te zorgen dat ze voor 1 april bij een opleiding ingeschreven staan. Onze schooldecaan zorgt voor een opendagenkalender.
- Ook vanaf november bieden ROC's z.g. oriëntatiedagen aan. De leerlingen worden in staat gesteld een ochtend/middag mee te draaien met een MBO-groep op locatie. Het aanbod wordt bijgehouden en aangeboden door onze schooldecaan.

Door het schooljaar heen:

- De leerling loopt een bepaalde periode stage bij een bedrijf/instituut dat aansluit bij de sector van zijn/haar keuze. Deze periode wordt afgesloten met een stageverslag.
- De leerling en mentor zorgen samen voor de invulling van het doorstroomformulier dat de doorstroom naar het MBO vergemakkelijkt. Dit formulier hoort bij Intergrip, een leerlingvolgsysteem waar de aanmeldingen (en afmeldingen) van de leerling gevolgd kan worden. Naar aanleiding van deze informatie volgen mentorgesprekken, waarvan minstens twee keer dit schooljaar verslag wordt gedaan door de mentor in SOM.
- Bij een aantal vakken is in het PTA een LOB opdracht verwerkt. Bij het vak Nederlands op het gebied van solliciteren, oriënteren op de opleidings- en arbeidsmarkt.

Periode	Stofomschrijving	Exameneenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	<i>Herkansing</i>
4	<i>Periodetoetsen*</i>				<i>ja/nee</i>
	R3: formules	K4	S D	1	nee
	R4: statistiek	K7	S D	1	nee
	R5: getallen	K5	S D	1	nee
	<i>Schoolexamen</i>				
	R3 t/m R5	K4, K5 en K7	S D		<i>Volgens examen- reglement</i>
5	<i>Periodetoetsen*</i>				
	R1: rekenen	K5	S D	1	nee
	R2: meetkunde	K6	S D	1	nee
	R6: meten en kijken	K6	S D	1	nee
	R7: grafieken	K4	S D	1	nee
	<i>Schoolexamen</i>				
	GWA	K8	S D	1	nee
CE	<i>Centraal examen</i>				
	Leervaardigheden in het vak wiskunde	K3			
	Algebraïsche verbanden	K4			
	Rekenen, meten en schatten	K5			
	Meetkunde	K6			

*Periode 4 maximaal 3 repetities

*Periode 5 maximaal 4 repetities

Schoolexamen: 2017-2018
Sector/Afdeling: Economie & ondernemen

Vak: economie

Leerjaar: 4
Leerweg: BB

Periode	Stofomschrijving	Exameneenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	Herkansing
4	Periodetoetsen				ja/nee
	Hoofdstuk 1 Werken voor de winst: § 1 - § 3	K1 K2 K3 K5	D S	1	nee
	Hoofdstuk 1	K1 K2 K3 K5	D P S	2	nee
	Hoofdstuk 2 Werk en bedrijf: § 1 - § 3	K1 K2 K3 K5 K6	D S	1	nee
	Hoofdstuk 2	K1 K2 K3 K5 K6	D P S	2	nee
	Hoofdstuk 3 Werkloos: § 1 - § 3	K1 K2 K3 K5 K6	D S	1	nee
	Hoofdstuk 3	K1 K2 K3 K5 K6	D P S	2	nee
	Schoolexamen				
	Hoofdstuk 1, 2, 3	K1 K2 K3 K5 K6	D		volgens examen- reglement
5	Periodetoetsen				
	Hoofdstuk 4 Nederland in de wereld: § 1 - § 3	K1 K2 K3 K6 K7	D S	1	nee
	Hoofdstuk 4	K1 K2 K3 K6 K7	D P S	2	nee
	Hoofdstuk 5 De wereld om je heen: § 1 - § 3	K1 K2 K3 K6 K7	D S	1	nee
	Hoofdstuk 5	K1 K2 K3 K6 K7	D P S	2	nee
	Hoofdstuk 6 Examenvoorbereiding 1 Consumptie	K2 K3 K4A K5A K7	D P S	1	nee
	Hoofdstuk 6 Examenvoorbereiding 2 Arbeid en productie	K2 K3 K4A K5A K7	D P S	1	nee
	Hoofdstuk 6 Examenvoorbereiding 3 Internationale ontwikkelingen	K2 K3 K4A K5A K7	D P S	1	nee
	Schoolexamen				
	Hoofdstuk 4 en 5	K1 K2 K3 K6 K7	D		volgens

					<i>examen- reglement</i>
<i>CE</i>	Centraal examen				
	Leervaardigheden in het vak economie	K3			
	Consumptie	K4A			
	Arbeid en productie	K5A			
	Internationale ontwikkelingen	K7			

In periode 4 worden maximaal 6 toetsen afgenomen.

In periode 5 worden maximaal 7 toetsen afgenomen.

Per periode kan 1 toets vervangen worden door een werkstuk in het kader van een praktische opdracht.

Een extra punt voor het schoolexamen kan verdiend worden door het opgegeven huiswerk elke keer te maken. Als het huiswerk meer dan twee keer in een periode niet in orde is, wordt bij het schoolexamen geen extra punt gegeven.

Periode	Stofomschrijving	Examineenheid	Toetsvorm	Toetsgewicht	Herkansing
4	Periodetoetsen				ja/nee
	Marketing of Distributie 1/2	K/EO/1 – K/EO/3	D P S	1	nee
	Marketing of Distributie 1/2/3	K/EO/1 – K/EO/3	D	2	nee
	Marketing of Distributie 4/5	K/EO/1 – K/EO/3	D P S	1	nee
	Marketing of Distributie 4/5/6	K/EO/1 – K/EO/3	D	2	nee
	Marketing of Distributie 7/8	K/EO/1 – K/EO/3	D P S	2	nee
	Webshop of Officemanagement 1/2	K/EO/6 – K/EO/2	D	1	nee
	Webshop of Officemanagement 1/2/3	K/EO/6 – K/EO/2	D P S	2	nee
5	Periodetoetsen				
	Webshop of Officemanagement 4/5	K/EO/6 – K/EO/2	D	1	nee
	Webshop of Officemanagement 4/5/6	K/EO/6 – K/EO/2	D P S	2	nee
	Webshop of Officemanagement 7/8	K/EO/6 – K/EO/2	D	2	nee
	Financieel en administratief beheer of presentatie en styling 1/2	K/EO/4 – K/EO/7	D P S	1	nee
	Financieel en administratief beheer of presentatie en styling 1/2/3	K/EO/4 – K/EO/7	D	2	nee
	Financieel en administratief beheer of presentatie en styling 4/5	K/EO/4 – K/EO/7	D P S	1	nee
	Financieel en administratief beheer of presentatie en styling 4/5/6	K/EO/4 – K/EO/7	D	2	nee
	Financieel en administratief beheer of presentatie en styling 7/8	K/EO/4 – K/EO/7	D P S	2	nee
CE	Centraal examen				
	Commercieel	K/EO/1			
	Secretarieel	K/EO/2			
	Logistiek	K/EO/3			
	Administratie	K/EO/4			